

Geacht college, mede raadsleden en belangstellenden.

Onze bijdrage voor deze avond concentreert zich op hoofdlijnen. We willen de beschreven ambities niet ter discussie stellen. Wel de wijze waarop het college dit vertaald heeft in de voorliggende begroting en meerjarenraming. Dit mooie dorp Heiloo ligt op een zandrug zoals u allen ongetwijfeld weet. Maar op deze manier wordt het drijfzand. Ik zal dit toelichten.

In de aanbiedingsbrief bij de begroting en meerjarenraming is te lezen dat het college tevreden is dat het in deze onzekere tijden is gelukt om voor de jaren 2024 en 2025 een sluitende begroting te presenteren. Ook staat vermeld dat de positieve saldi in de jaren 2024 en 2025 ervoor zorgen dat we op korte termijn verder kunnen met de ambities uit het collegeprogramma Heiloo Natuurlijk!

Maar voorzitter, PvdA Heiloo heeft het vaker gezegd in deze vergaderzaal: realisme is essentieel voor ons als gemeente, voor onze inwoners, voor al die organisaties en verenigingen die ons dorp rijk is. Die kopen geen brood voor een papieren werkelijkheid. Want wat is de begroting waard als je nu al zéker weet dat de meerjarenraming bijgesteld gaat worden? Wat is het waard wanneer je essentiële ambities die we hier met elkaar hebben vastgesteld zoals herinrichting Loo-plein, maar ook belangrijke maatregelen om tot Heiloo Fietsdorp te komen, niet in geld vertaalt, en dus niet concreet in de boeken hebt staan?

Tijdens het bespreken van de kadernota, die richting geeft aan de uiteindelijke begroting, heeft PvdA Heiloo welgemeend gesteld dat het college geen gebrek aan ambitie verweten kan worden. Ook kan het college het niet helpen dat de ontwikkelingen rondom stikstof weerbarstig zijn. Maar het is de spreekwoordelijke kop in het eerdergenoemde drijfzand steken wanneer risico's die inmiddels zekerheden zijn, niet leiden tot aanpassingen in de begroting.

Er zijn verschillende voorbeelden te noemen van in financiële tegenvallers resulterende risico's zoals de BUCH werkorganisatie die telkens meer geld nodig heeft of tegenvallers bij de GGD die we mede moeten opvangen, en zo zijn er nog wat van die weerbarstige dossiers. Laat ik hier de afslag nemen naar een concreet ander voorbeeld. De afslag A9. PvdA Heiloo constateert dat het risicoprofiel rondom dit dossier dusdanig is dat de conclusie getrokken kan worden dat het investeringskrediet zoals dat nu in de cijfers is verwerkt niet toereikend is. In gewone mensentaal: de afslag gaat hoe dan ook veel meer kosten dan het bedrag dat we er nu voor hebben gereserveerd.

De laatste keer dat het krediet voor de afslag in de raad is bijgesteld was op 1 februari 2021, bijna drie jaar geleden. Dat gebeurde toen op basis van de verwachting binnen de projectgroep dat op afzienbare termijn een nieuw ontwerpbestemmingsplan in procedure zou kunnen komen in de raad van Heiloo, dat dit plan stand zou houden voor de Raad van State en dat daarna de aanbesteding en de aanleg binnen enkele jaren mogelijk zouden zijn.

Maar nu de realiteit:

- Er zal geen nieuw ontwerpbestemmingsplan worden voorgelegd aan de raad binnen een afzienbare termijn.
- Er zal geen aanbesteding plaatsvinden voor de afslag binnen nu en een paar jaar.
- De thans in de begroting en meerjarenraming verwerkte investering van Heiloo voor de afslag is gebaseerd op cijfers uit 2021 en gaat ervanuit dat de afslag een totale investering van 45mln. zou vergen. Door de prijsontwikkelingen in de voorbije jaren is dat niet meer realistisch. Nu al moeten we daar 30% bij optellen, leren de cijfers van het CBS over grond- weg en waterbouw.

Het gevolg van het voor een onrealistisch bedrag in de boeken houden van de afslag A9, met een eveneens volkomen irreële tijdlijn leidt tot een onacceptabel hoog risiconiveau en sterker nog, je weet al dat wat je als gemeente hebt begroot niet meer klopt. Dat hoge risiconiveau leidt ertoe dat er geen geld is voor andere belangrijke ambities zoals herinrichting Loo-Plein, aanpak Stationsgebied en andere zaken waar het dorp al lang op wacht. Doordat Heiloo vasthoudt aan een niet reële begroting van de afslag A9, is er geen financiële ruimte meer voor andere dingen die ook nodig zijn in het dorp.

Het is een klap in het gezicht van onze inwoners dat we deze boodschap moeten verkondigen. Een klap in het gezicht omdat het een bewuste keuze van dit college is om een plan niet bij te sturen. Dat op deze manier begrooten een 'normale' gang van zaken is bij dit soort projecten, is onjuist.

Voorzitter, deze conclusie leidt ertoe dat PvdA Heiloo vanavond 1 motie indient die het college oproept om bij de 1^e Firap 2024 het investeringskrediet voor de afslag A9 geactualiseerd aan de raad voor te leggen en een geactualiseerde tijdlijn voor de afslag A9 met de raad te delen. Dat geeft de raad de gelegenheid om keuzes te maken. Keuzes waar het college ook vaak toe oproept, want niet alles kan. Terecht. Maar geef ons dan wel de juiste informatie.

Daarnaast dient de PvdA Heiloo vanavond een amendement in om ervoor te zorgen dat het Trefpunt, de bibliotheek en de Muziekschool, hun zeer belangrijke dienstverlening die voor onze inwoners van grote waarde is, niet in gevaar zien komen. Wij stellen voor dat:

- Voor het jaar 2024 de hoogte van de loonkostencompensatie en indexering voor het Trefpunt, de bibliotheek en de Muziekschool door te rekenen in de subsidies.
- Het subsidieplafond met het benodigde bedrag te verhogen en de financiële consequenties van dit besluit te verwerken in de programmabegroting 2024.

Ik zou willen besluiten met hetgeen tijdens de behandeling van de kadernota door PvdA Heiloo is uitgesproken. Besturen is keuzes maken en plannen aanpassen wanneer omstandigheden daarom vragen. Ook als dat niet leuk is. Wij vragen dit college om realiteitszin, om de moed de veranderde realiteit onder ogen te zien.